Lapok és idegenforgalmi szervek számára készült kiadás.

BUDAPEST, 1934. AUG. 1. | *MINDEN CIKK DÍJTALANUL ÁTVEHETŐ* | III. ÉV. * XV. (58) SZÁM

2

IDEGENFORGALMI TUDÓSÍTÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IDEGENFORGALMI TANÁCS KIADÁSA

MEGJELENIK ANGOL, FRANCIA, NÉMET, OLASZ ÉS MAGYAR NYELVEN

Augusztusi eseménynaptár

1. A Müncheni Magyar Idegenforgalmi Iroda 350 tagú utascsoportot hoz Hollandiából.
1—3 A MFTR 4 napos „filléres" hajóútja Budapestről Bécsbe, Pozsonyba és vissza, Bécsben 2 napi tartózkodás lehetőségével.
1, 15. és 29-én a Dunagőzhajózási Társaság olcsó társasutazásai Konstantinápolyba expressz- és tengeri hajón. Felvilágosítás: Rudolf-rakpart 6. Telefón: 27-2-45.
1—31. Az Országos Levéltár kiállítása a magyar történelem nagy fejezeteinek, jelentős alakjainak írásos emlékeivel. Hétköznap d. e. ½10—½2.
1—31. Györgyi Kálmán emlékkiállítás az Iparművészeti Múzeumban. Üllői-út 33.
1—31. A Bécsből hazahozott műkincsek kiállítása a Nemzeti Múzeumban. (Folytatás.)
1—31. A Budapesti Hangverseny Zenekar koncertjei és operaelőadásai az Állatkertben.
1—31. Idegenforgalmi képkiállítás a Tamás Galériában (Akadémia-utca 8.)
1—31. A Vígszínház előadásai az állatkerti cirkuszban.
1—31. Az Iparművészeti Társulat háziipari és iparművészeti mintakiállítása. Andrássy-út 69.
2. Pilinszky Zsigmond fellép Wagner Tannhäuser-ében (Állatkert).
3—5. Magyar-norvég tenniszmérkőzés Budapesten.
4—11. Egyheti nyaralás a Dunán az Alduna legszebb vidékének és érdekes városoknak megtekintése (MFTR-hajó).
4—28. A MFTR Erzsébet-hajóján társasutazás az Aldunára és Várnára (Tetszés szerint: 18 napos várnai fürdőzés, 3 napos isztambuli kirándulás).
4. „Az ember tragédiája" új rendezésben először a szegedi Dóm-téren, 500 tagú személyzettel.
4., 5., 6., 11., 12.. 14., 15. Madách: Az ember tragédiája Szegeden.
5—12. között amerikai atlétika-csoport érkezik Budapestre.
6. Anday Piroska Bizet Carmen-jét énekli az Állatkertben (Budapesti Hangverseny Zenekar).
6. A sziámi királyi pár és kísérete Budapestre érkezik s innen a Balatonra, a Hortobágyra stb.-ra rándul ki.
8. Angol-svéd utascsoport érkezik Budapestre.
10. Az IBUSz-Autócar-utazása vidéki városokba.
11. Bécsből különvonat érkezik Az ember tragédiája szegedi előadására.
11—16. Országos egyházművészeti hangverseny és kiállítás, több kongresszus és más ünnepség, közte nagyszabású körmenet a hercegprímás vezetésével Esztergomban.
11—20. A „Gyöngyös bokréta" népművészeti előadásai Budapesten 32 helység népcsoportjaiból.
14—20. Különböző utascsoportok érkeznek vasúton, hajón, autón, autóbuszon és repülőgépen.
15. A IV. Károly Király Tihanyi Országos Emlékbizottság emlékünnepsége Tihanyban. Felvilágosítást ad a rendezőbizottság titkársága, I., Úri-utca 42.
15—20. Szent István-heti ünnepségek.
15. v. 16. „Az utolsó Verebély-leány az Állatkert színpadán.
18. vagy 25. Bajorországi különvonat érkezik Budapestre.
19—szept. A Nemzeti Szalón kiállítása parasztművészek festményeiből és fafaragásaiból.
19. Németh Mária énekli Massenet „Parasztbecsület"-ének női főszerepét (Állatkerti színpad).
20. Szent Jobb-körmenet a Várban és más hivatalos ünnepségek.
23. A Müncheni Magyar Idegenforgalmi Iroda különvonatot szervez (München—Balaton).
25. Holland társaság jön Amsterdamból az IBUSz fiókjának rendezésében.
25—26. Az IBUSz bécsi irodájának társasutazása a Balatonra.
27. Pataky Kálmán föllép az Állatkertben Donizetti „Szerelmi bájital" és Leoncavallo „Bajazzók" c. operájában.
29. Kálmán Imre „Marica grófnő" című énekesdarabja az állatkerti színpadon.

Mindennap városmegtekintő autókörséták a Vigadó-térről. Indulás délelőtt 9.30 órakor és délután 15.30 órakor. (Részvételi díj 8 P).

Naponta sétahajózás d. u., vacsorára és vacsora után (MFTR-Vigadó-tér) 5, 8 és 10 órakor.

Naponta indul MFTR-kirándulóhajó Budapestről 8.30 és 14.30 órakor a Szentendre-i Dunaágon (Kisdunán) át Esztergomba; 15.00 órakor a Nagydunán Nógrádverőcére; továbbá az üdülőhajó-körjárat 7.30 órakor a Nagydunán át vissza Nagymarosig. Innen lefelé Visegrád érintésével a Kisdunán át vissza Budapestre. Személyszállítóhajók 22.00 órakor Mohácsra.

Hetenkint háromszor: hétfőn, csütörtökön és szombaton 18.00 órakor indulnak Budapest—Eötvös-térről a MFTR személyszállítóhajói Bécsbe. Kedden, csütörtökön és szombaton érkeznek 20.45 órakor Budapestre.

Minden vasárnap indul a MFTR turistahajó Budapestről reggel 6 órakor a Nagydunán Esztergomba, ahová 11.20 órakor érkezik.

Minden vasárnap: A Népművelési Bizottság egésznapos vidéki kirándulásai szakvezetéssel. (Bővebb felvilágosítás: IV., Szép-utca 5.).

Minden vasárnap reggel 9 órakor szakvezetés a Szépművészeti Múzeumban.

Minden vasárnap reggel a Vigadó-térről Mezőkövesdre indulnak az IBUSz autocar kirándulásai reggel 7 órakor (ára személyenként 35 P) és a Balatonra reggel 7 órakor indulnak (ára 35 P).

Vasárnap, kedd, csütörtök, szombaton délután 2.30 órakor (ára 8 P) a Svábhegyre és János-hegyre autócarok.

Minden hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton este 8-tól 11 óráig Állat- és Növénykerti hangversenyek. (Budapesti Hangversenyzenekar.)

Minden kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap 6 órától kezdve a Székesfővárosi Zenekar hangversenyei a városligeti Iparcsarnok előtt.

Minden kedden, csütörtökön és vasárnap lovaspóló-meeting.

Minden kedden este ½7-kor keleti művészeti előadások a Hopp Múzeumban. Előadó: felvinczi Takács Zoltán.

Minden szerdán este ½7—8-ig a Székesfővárosi Népművelési bizottság zeneelőadásai a Zeneakadémián.

Másodnaponkint ügetőversenyek.

Bővebb felvilágosítást ad az

IDEGENFORGALMI TUDÓSÍTÓ VI., Andrássy-út 73. Tel.: 26-4-60 (MÁV igazgatóság)

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

NYARALJUNK ITTHON

A BALATON KALAUZA

Megjelent végre a *Balaton és környéke részletes kalauza,* amely minden tekintetben teljesen kimerítő útmutatásokkal szolgál és a legszélesebbkörü publikum mindenfajta igényét ki tudja elégíteni, amellett a tudományos követelményeknek is pontosan megfelel. A dúsanyagú Baedekerek mögött sem marad el, akármilyen nézőpontból vizsgáljuk. Nincs Európának egyetlen tava, amelyik ilyen bőséges turisztikai és általában irodalmi méltatást kapott volna. A Balaton nyaralási, fürdőzési és gyógyítási tényezői, növény- és állatvilága, éghajlata, népessége, képzőművészete, irodalma, költészete és történelme, közlekedése, illetve idegenforgalma, sportélete, utazási kedvezményei, a partja körül való szállás, ellátás sorjában kimerítő leírást kapnak. Nemcsak a partmenti üdülőhelyek, hanem a Balaton gyönyörü környezete, a zalai dombvidék, a kis Balaton melléke, Felsőzala melléke, Nagykanizsa vidéke és a Muraköz, a régi várak, a községek, a Bakony és a többi erdők néha még rejtelmes világa, mind-mind a legalaposabb megvilágításban részesül. A „Turistaság és Alpinizmus" lap- és könyvkiadó társaságnak ez a rendkívül értékes kiadványa már egészen jó papíron, nagyszámú eredeti és művészi rajzzal tarkítva jelent meg, azonkívül jó térképek egészítik ki. A szerkesztést Magyarország legkiválóbb szakértőinek segítésével dr. *Dornyay* Béla és dr. *Vigyázó* János végezték. Ugyanazzal a gonddal, amely a „Részletes Magyar Utikalauz"-ok eddig megjelent húsz számát jellemzi.

Bajorok a Balatonnál

Ebben a szezónban Ausztria és Németország szolgáltatta eddig a legnépesebb külföldi csoportokat a Balatonvidéknek. Csaknem valamennyi fürdőtelepre érkeztek egyes és csoportos fürdőzők. Müncheni és berlini, valamint bécsi magyar irodák állandóan szervezik a kisebb-nagyobb csoportokat.

Magyarországi Idegenvezetők

Ötnyelvü, 220 oldalas könyv jelent meg drk *Medricky* Andor szerkesztésében „Magyarországi Idegenvezetők" cím alatt. Általános ismertetés mondja el röviden az ország történetét, majd hasznos tudnivalók következnek az utazásról, menetjegyirodákról, a fontosabb látnivalókról, szórakozásokról. Kiegészítő rész tájékoztat a fontosabb vidéki városokról és fürdőhelyekről.

Országúti segélyhelyek és régi mentőállomások

A magyar automobilizmus szempontjából nagyjelentőségü intézményt létesített a *Magyar Vöröskereszt Egylet.* Elhatározta az országúti mentésügy megszervezését a nyugati államok mintájára.

Minden segélyhelyet a nemzetközileg elfogadott *zománctábla* jelez kék alapon fehér mezőben nagy vörös kereszt. Ezenkívül az országút patkójának mindkét oldalán száz méterrel a segélyhely előtt és után szintén *tábla* hirdeti a segélyhely közelségét.

A 190 km hosszú *bécsi országúton húsz segélyhelyet állítanak* fel. Átlag minden 10 kilométerre esik egy segélyhely.

A húsz segélyállomás közül tizenöt segélyállomás és öt mentőállomás.

Az országúti organizációval párhuzamosan folyik a munka *vizi mentőállomások* létesítésére is és úgy, mint a Dunán és a Balatonon, megszervezik a viharjelzést. A *vihart* sorozatosan feleresztett léggömbökkel fogják jelezni. A léggömbök megjelenése pillanatában a dunai csónakosok nyomban tudomást szereznek a közeledő viharról s idejében menekülni tudnak.

SZEGED ÜNNEPI HETE

A szegedi Dóm-tér, amelyen a szabadtéri előadások lezajlanak, hatalmas terület s kényelmesen elfér rajta *tízezer ember.* Az épületek és a kordon tizenhat kapuján lehet a nézőtérre közlekedni. Ez és elég nézőtéri felügyelő előzékenysége a biztosítékai annak, hogy a hatalmas tömegü ember előadás előtt is, előadás után is aránylag könnyen tud célhoz jutni.

A Dóm-tér a szabadtéri játékok tartására alkalmas magyarországi terek közül messze kimagaslik és *külföldi viszonylatban is számottevő.* A budapesti tereket is számítva az országban a legnagyobb és leghangulatosabb zárt terület, kifogástalan akusztikával. A szegedi szabadtéri játékok az esti sötétség beálltával kezdődnek, a nézőtéri hangulatban mégis van valami a salzburgi Dóm-tér varázsából. Nagy előnyük még a szegedi szabadtéri játékoknak, hogy a templom — a homlokzat alkalmassága folytán — *aktív* tényezője az előadásnak, hogy a templom szerepe egyes jelenetek hatását a fönségességig fokozza.

Az idei előadás előkészületei az elérhető legnagyobb tökéletesség jegyében folynak. Főrendezőnek gróf *Bánffy* Miklóst, az állami színházak egykori intendánsát, a nagyszerü fantáziájú és csiszolt kultúrájú írót és rendezőt sikerült megnyerni. Bánffy képességei nemzetközi viszonylatban is számottevők. Éva szerepét a tavalyi nagysikerü kreáló, *Tőkés* Anna vállalta. Lucifer szerepére *Csortos* Gyulát sikerült megnyerni, aki mint magyar színész is európai hangzásúvá tudta tenni a nevét. Ádámot a mai magyar színészetnek az ország határain túl is ismert másik kiválósága, *Somlay* Arthur játssza.

Augusztus 4-én, az idei első szabadtéri előadás napján, kezdődik a *havi búcsú,* Szeged fogadalmi ünnepe, amelyre a közeli és messzi vidékekről mintegy *harmincezer ember* szokott elzarándokolni. Ez a búcsú a ferencrendi barátok több mint 400 éves temploma körül nemcsak külföldieknek, de belföldieknek is egész Magyarországon egyedülálló népéleti érdekességekkel szolgál. Alsóközponton — Szeged külterületének legnépesebb tanyai központján — *tanyai lakodalmat* fognak bemutatni. Ide mérsékelt tarifáért tanyai kisvasút szállítja az érdeklődőket, természetesen olyan menetrenddel, hogy az esti szabadtéri előadásra mindenki kényelmesen visszaérhessen a városba.

A hőségben remek tiszai strand, szabadtéri és zárt uszoda áll rendelkezésre. Autóbuszkirándulások *Pusztaszerre,* ahol az országot megalapozó vérszerződést kötötték és a *trianoni határra,* a szegedi múzeum világhírü ásatásai, a nemzeti emlékcsarnok, a remek újszegedi erdőség és park idegeneket érdeklő legnagyobb nevezetességei még Szegednek.

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL KÖNYVTÁRA

BALATONI PROGRAMM ÉS ESEMÉNYNAPTÁR

Augusztus 1—szeptember 15.: **KESZTHELYI ORSZÁGOS ÜNNEPSÉGEK.**

„ 2. **Balatonboglár:** *Yachtverseny és Yachtbál.*

„ 4. **Balatonlelle:** *Tüzijáték, lampionos est.*

„ 4. **Balatonfüred:** *Yachtverseny, Gordon vándordíj. (KMYC.)*

„ 4. **Siófok:** *Yachtverseny, Siófok-Lelle Wlassich-vándordíj. (BVC.)*

„ 5. **Siófok:** *Boxversenyek.*

„ 5. **Balatonlelle:** *Úszóverseny.*

„ 5. **Balatonalmádi:** *Ijjász verseny.*

„ 5. **Siófok:** *A lovasiskola lovaglómérkőzése.*

„ 5. **Balatonszemes:** *Yachtverseny. (BYC.)*

„ 5. **Balatonfüred—Siófok:** *Balaton-átúszó verseny.*

„ 6—10. **Balaton körül:** *Vitorlástúra.*

„ 7. **Keszthely:** *Yachtverseny. Keszthelyi YC.*

„ 8. **Keszthely:** *Yachtverseny. Keszthelyi YC.*

„ 11. **Balatonfüred:** *Yachtverseny. Kandó-vándordíj. (KMYC.)*

„ 12. **Balatonfüred:** *Klubközi Yacht-csapatverseny. (Szövetség.)*

„ 12. **Siófok:** *Úszóversenyek. 2 km-es Balatonbajnokság. Vizipóló mérkőzés.*

„ 13. **Balatonfüred:** *Yachtverseny. Hungária YC.*

„ 14. **Balatonfüred:** *Hősök emléke, Siófok-Füred. (Szövetség.)*

„ **Siófok:** *MAC—MTK vizipóló. Fürdő-vendégek*

„ 15. **Balatonboglár:** *Borkiállítás-kóstoló. Buzsáki kézimunka. Népünnepély, este vizi szerenád.*

„ 15. **Balatonboglár:** *Gyermek-athletikai és tornaverseny.*

„ 15. **Balatonfüred:** *Yachtverseny, Balaton-bajnokság. (Szövetség.)*

„ 15. **Fonyód:** *Levente-zászlószentelés és búcsú.*

Augusztus

„ 15. **Fonyód-Bélatelep:** *Szaplonczay Manó telepalapító szobrának leleplezése és tábori mise Hász István püspök celebrálásával.*

„ 19. **Balatonkenese:** *Yachtverseny. (KMYC.)*

„ 17—18. **Balatonfüred:** *Válogató yachtverseny.*

„ 19. **Balatonkenese:** *Yachtverseny. (Balatoni YC.)*

„ 19. **Balatonalmádi:** *A Horthy Miklós-kilátó felavatása.*

„ 19—20. **Balatonalmádi:** *Ausztria—Magyarország ifjúsági tenniszverseny.*

„ 20. **Balatonalmádi:** *Yachtverseny. (Balatoni YC.)*

„ 20. **Balatonföldvár:** *Szent István-bál.*

„ 20. **Siófok:** *Szent István-bál.*

„ 20. **Balatonkenese:** *Lampionos csónakázás. Tüzijáték.*

„ 20: **Balatonlelle:** *Leventeversenyek. Szent István-bál.*

„ 21. **Balatonkenese:** *Yachtverseny, Kenese-Siófok-Füred-Kenese. (Bpest SE.)*

„ 25—26. **Balatonalmádi:** *Országos kizárásos tenniszverseny.*

„ 26—28. **Siófok:** *Tenniszversenyek.*

„ 26. **Siófok:** *Casinóbál.*

„ 26. **Balatonfüred:** *Yachtbál.*

„ 27—31. **Balatonföldvár, Kenese és Siófok:** *Münchenből különvonat utasai érkeznek üdülés végett.*

Szeptember 1. **Balatonalmádi:** *Asztali bajnoki tenniszverseny.*

„ 1. **Balatonlelle:** *Kaszinó-bál.*

„ 1—2. **Siófok:** *Siófok—Tab. Tenniszverseny.*

„ 8. **Bécs—Balaton—Budapest:** *Nemzetközi távlovaglás.*

„ 8—9. **Balatonalmádi:** *Balatoni vívóbajnokság.*

„ 23. *Balatonkörüli autó- és motoros csillagtúra. (BSE)*

Október 1—15. **Balatonfüred—Keszthely:**

„ 8. **Balatonfüred, Badacsony:** *Nemzetközi távlovaglás Bécs—Balaton—Budapest közt.*

ATLÉTAVERSENY-NAPTÁR

A Magyar Atlétikai Szövetség intézőbizottsága összeállította a versenynaptárt, amely július 15-től így alakul:

Augusztus 4. és 5. Országos dekatlon és pentatlon bajnoki verseny, aug. 12. vidéki bajnokság.

Augusztus 19. Magyar-olasz mérkőzés Budapesten.

Augusztus 24., 25., 26. Országos egyéni és csapatbajnoki verseny Torinóban.

Szeptember 23. vagy 30. Magyar-cseh mérkőzés.

Október 7. Kegyeleti staféta.

Motorsport-naptár

Augusztus 5: A. M. A. K. csillagtúrája Miskolcra és nemzetközi dirttrack versenye a „Miskolci Hét"-tel kapcsolatban.

Augusztus 12: KAC rókaverseny.

Augusztus 26: TTC túraút.*

Szeptember 2: KAC háziverseny.

Szeptember 23: BSE nemzeti csillagtúra.*

Szeptember 30: FTC guggerhegyi verseny.

Október 7: Frontharcos hegyiverseny és csillagtúra.*

November 1: KMAC pályaavató rekordnap.

*-gal jelöltek a bajnoki futamok.

A Balaton propagandája Berlinben

A *Berliner Tageblatt* július 13-iki száma „Im Lotusbad von Hévíz" címmel dr. Theodor *Berkes* tollából igen érdekes hosszú cikket közöl. Eredeti beállítással, egyéni fölfogással és a legnagyobb jóindulattal ismerteti Hévíz csodás gyógytavának tulajdonságait s az egész életet, amely odalent a Balaton legdélibb részén egyre több idegent is vonz. A *Berliner Tageblatt* keleteurópai szerkesztőségének nagytekintélyű vezetője már Balatonfüredről és más balatoni nagyobb telepekről is önzetlenül terjedelmes tudósításokat közöltetett lapjában.

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL KÖNYVTÁRA

KESZTHELY ŰNNEPI HETEI

Országos sikerrel biztató érdemes munkát végeztek a keszthelyi hathetes ünnepélysorozat előkészítői. Az augusztus 1-én Keszthelyen megnyíló **balatoni képzőművészeti-, fénykép- és tervkiállítás** rendezése már befejeződik. Az augusztus 15-én megnyíló **kisipari-, háziipari-, népipari- és iparművészeti kiállítás** anyagát is összegyűjtötték. Még folyik az előkészület a szeptember 1-én megnyíló **termény-, borászati- és kertészeti kiállításra.** Utóbbi keretébe illesztik bele a dunántúli nagy **vadászati kiállítást,** melyen a legszebb vadásztrafeák kerülnek bemutatásra. Mind a három kiállítást szeptember 16-án zárják.

Az ünnepi hathetet a pécsi egyetem **nyári egyeteme** vezeti be. A *Keszthelyi Yacht Egyesület* és *keszthelyi sportegyesület* országos sportalakulatokkal készítik elő a látványos **sporteseményeket.** Ezek az események főként Keszthelyen és Hévízen folynak le, de tágabb értelemben az egész Balatont érintik. A Dunántúlról, de az ország messzebb városaiból is **illéresvonatok** és a fővárosból **sportvonatok** indulnak az események színhelyére.

Augusztus 4-én nyílik meg a **Magyar Nemzeti Szövetség kiállítása.**

Augusztus 5-én: dalárda ünnepélyek. Futballmérkőzés.

Augusztus második hetében folyik le a Magyar Vitorlás Yacht Szövetség **rajvitorlázása,** végig a Balatonon, amelynek végcélja Keszthely.

Augusztus 11-én lesz a Balatoni Szövetség fennállásának 30 éves évfordulójára rendezett **ünnepi közgyűlés,** amelyet *Festetich* György herceg szövetségi elnök vezet. Este **velencei est,** a Balatonon.

Augusztus 12-én: **nemzetközi futball-mérkőzés.** Müsoros est a Hullámszállóban.

Augusztus 15-én: a pécsi és budapesti egyetemek **atlétikai és futballversenyei.**

Augusztus 18-án: jegyzők Murgácsestélye. Este **velencei est.**

Augusztus 19-én: jegyzők értekezlete. A Törekvés Sportegyesület mótorosversenye és ünnepélye.

Augusztus 20-án: A **Magyar Úszó Szövetség** versenye. Vármegyei körzeti dalosverseny.

Augusztus 25-én: a **budapesti Vasutasok** ének- és zenekar ünnepélye.

Augusztus 26: **bajnoki futballmérkőzés.**

Augusztus 29-én és 30-án a **pénzintézetek kongresszusa.**

Szeptember 1-én: az **Alsódunántúli Erdészeti Egyesület** közgyülése és kongresszusa.

Szeptember 2-án: az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara **szőlészeti és borászati kongresszusa.** Vármegyei és városi tüzoltóversenyek.

Szeptember első hetében Somogy vármegye **népművelési tanfolyama Hévízen.**

Szeptember 3-án: a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyülése; az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara **növénytermelési kongresszusa.**

Szeptember első és második hetében turistakirándulások.

Szeptember 8—9. napjain dunántúli leventeversenyek.

Az egész idő alatt rövidebb alkalmi **kiállítások,** a hézagot betöltő tudományos, oktató, népszerű **előadások** nagy sorozatával igyekszik a kiállítás rendezősége az érdeklődést felkelteni. A vendéglősök és szállodások között, a város vezetőségével már megállapított **szerény árakkal** dolgoznak.

Nemcsak az ország minden vidékéről, de a külföldről is jelentékeny közönség várható. A **Bécs—keszthelyi autóbuszjárat** naponta szépszámú utast hoz, úgyhogy ez a rendszeres járat megokoltnak látszik. Zalaszentmihályon át a bécsi gyorsvonatokhoz autóbuszjáratokat indítottak.

Keszthely városa **idegenforgalmi hivatalt** állított fel, amely a már működő kiállítási bizottsággal együtt dolgozik azon, hogy az ünnepi hetek idejére minél jobb eredményt biztosítson.

Az Uránia középeurópai népművelődési és utazási egyesület tagjai hazánkban

Az Uránia nemzetközi egyesület tagjai, mintegy háromszázan, látogatták meg fővárosunkat és a vidéket, hogy megismerjék a magyar föld és nép jellegzetességeit. Ez az egyesület másfél évtizede a középeurópai népek kultúrális közeledését tüzte célul maga elé és jelentékeny szolgálatot tett. Csehszlovákiai, ausztriai, németországi és svájci tagjaiból toborozták egyesület kirándulóit s dr. *Lukinich* Frigyes, a Turáni Társaság titkára, a német Uránia egyesület egyik alapítója és a magyar csoport vezetője kalauzolta őket magyarországi útjukon. A vendégek több napon át előbb a főváros nevezetességeit tekintették meg, majd Kecskemétre rándultak le, ahol a város gyümölcsészetét tekintették meg, azután Bugacra mentek ki. A bugaci puszta eddig számukra ismeretlen világot tárt az idegenek szemei elé, akik alig tudtak betelni a pusztai élet érdekességeivel, amelyekről sok fényképfelvételt készítettek. A pusztán F. *Szabó* János ny. százados, a Madártani Intézet megbízottja tartott németnyelvű előadást a madarak életéről és vándorlásáról és a pusztai életről.

Uj Ibusz-jegyfüzetek

Jelentős új jegyfüzeteket adott ki a magyar kir. államvasutak hivatalos menetjegyirodája. Az elsőnek címe: *3 gyógyhét Budapesten,* amely átalányos fürdőkúrákat biztosít 21 napra 390 pengőért. Teljes ellátás, minden fürdő, gyógykezelés, autójárat, Budapest látványosságainak megtekintése, minden adó és borravaló fedezve van 21 napra a 390 pengővel. Angol, francia, német és olasz nyelvű prospektus hirdeti a nagy előnyöket, továbbá magyar nyelvű az elszakított területek részére.

Másik jegyfüzet *3 nap Lillafüreden* cím alatt weekend-célokra mindössze 34 pengőért kapható.

Már szóltunk arról a jó ötletről, amely *Ketten egy jeggyel* jelszó alatt a balatoni üdülést propagálja, 7 napra 110 pengőért. Remek művészi címlapú új prospektus hirdeti ezt különböző nyelven.

Ausztráliai vendégek

Júliusban nagyon szépszámú külföldi vendég érkezett a dunai hajóúton is Budapestre. Köztük volt egy 50 tagú *ausztráliai csoport,* amely különösen nagy elragadtatással beszélt az esti fényben ragyogó Budapest képéről.

Megismétlik a Lehrerzug-ot

Irtunk már arról a nagy utascsoportról, amely a Müncheni Idegenforgalmi Iroda szervezése alapján főkép tanítói, illetve tanári körökből érkezett Magyarországba és hangversenyével széleskörű sikert aratott. Budapest értékeinek megtekintése után a Balatonra és több vidéki városba ellátogattak, mindenütt kitünően érezték magukat és többhelyt túlrövidnek találták a tartózkodás idejét. A *Lehrergesangverein* magyarországi útját idegenforgalmi szempontból leginkább jellemzi az a tény, hogy az *utazást már augusztus végén megismétlik balatoni üdüléssel kapcsolatban.*

SZUMATRAI HOLLANDOK

Budapest exótikus vendégeinek sorában voltak legutóbb: Jacobus Albert *Voorneman* és Herbert *Onvlee* tea- és dohányültetvényesek. Ez a két úr szerepel az indiai tigris-vadászatokról szóló híres holland könyvben, amely tulajdonképp csaknem teljesen az ő kalandjaikról szól. Repülőgépen érkeztek Budapestre s a város „nagyon-nagyon" tetszett nekik.

UJRENDSZERŰ HAZAI UTAZÁSOK

A MÁV. hivatalos menetjegyirodájának központja nagyon kedvező föltételű új utazásokat szervez most azzal a céllal, hogy a magyar közönség jobban megismerje *saját hazáját.* Két nagy részre osztja az utazásokat: az ország keleti és nyugati területére. Augusztus 10-e táján indul az első nagy *autócar*-csoport. Kecskemét, Szeged, Hódmezővásárhely, Szolnok, Kenderes, Debrecen (a Hortobágy), Tokaj (Szerencs), Miskolc—Lillafüred—Tapolca, a Mátra, Parád, Gyöngyös és Hatvan lesznek a kellemes programú utazás állomásai.

ÉRTÉKES UJ KIÁLLÍTÁS

Mezőgazdaságunk nagyarányú és modern seregszemléje lesz az a mindenkép fontos kiállítás, amely *szeptember 29-től október 8-ig* tart majd Budapesten. Elsősorban a világhírű magyar minőségű búza idei termését mutatják be. 4—5000 termelő megvizsgált eredményeit tárják fel búzaversennyel kapcsolatban. Méltó helyet kap a magyar vetőmag termelés is.

A magyar gyümölcs, főkép Kecskemét, Szeged, Jánoshalma, Gyöngyös, Nagymaros terményei válogatva kerülnek bemutatásra. A zöldség és főzelékféle, a világhírűvé lett magyar paprika is kellő helyet kap. A tokaji bor egyik fődísze lesz a kiállításnak, mint a világ legjobb bora, mint az egyetlen természetes csemegebor, amelyet külső hozzátétel (eszencia, cukrozás) nélkül a frissen szüretelt, vagy a szőlőtőkén megaszalódott szőlőfürtökből állítanak elő. A márkázott magyar vaj, a jóízű puha sajtfélék, a magyar szalonna, gyapjú, tojás, baromfi, a szalámi, a magyar dohányjövedék ugyancsak tetszetős formában kerül majd a közönség elé. Idegenforgalmi érdekeltségeink akciót indítottak az őszi mezőgazdasági terménykiállítás külföldi propagandája érdekében. Magyarországon félárú jeggyel lehet a kiállításra utazni. A földmívelésügyi minisztérium irányításával összes agrár-érdekeltségeink rendezik a kiállítást. Az előkészítő bizottság irodája a földmívelésügyi minisztériumban van (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., I. 117.) itt és az utazási irodákban is adnak felvilágosítást a kiállításról, amelynek fontosabb tudnivalóit még ismertetni fogjuk.

MAGYAR ŐSTEHETSÉGEK

Parasztművészek festményei, faragásai a budapesti Nemzeti Szalón idei Szent István heti országos magyar kiállításán (aug. 19—szept. 2.)

Egy előkelő művészeti kritikus, hosszú esztendők búvárkodása során *tiz magyar tanulatlan parasztművészt fedezett fel.* Egyszerű falusi földészeket, akiknek alkotásaiból *a barlanglakók ősművészetének szelleme árad,* oly művészi tökéllyel, mely párját ritkítja az újkori festészet és szobrászat történetében.

Ilyen magyar parasztművész sikere már bejárta egyszer a világot. *Focillon,* a franciák világhírű esztétikusa, kétkötetes, a fajok művészetéről szóló híres monografiájában ezt a magyar parasztművészt *Henri Rousseau*-val, a világhírű francia festőfinánccal hozza párhuzamba, s most, a budapesti Nemzeti Szalón idei *Szent István*-heti kiállításán *tiz ilyen parasztművész* fog a világ bámuló szemei előtt elvonulni.

Érdekes világ fog itt megnyílni, minden kultúrától, minden külső befolyástól mentes ősi világ, melynek lelki kohójából *a magyar néplélek őskeleti géniusza szárnyal fel* a primitív művészetek kifejező egyszerűségével, poétikájában felülmúlhatatlan bájával.

A gyűjteményt az ország népművészetét reprezentáló népi kincsek koronája fogja övezni, *pásztorok fa-faragásai, tündéri szobor-galériák,* melyeket ugyancsak a nép egyszerű fiai faragtak ki fából törött beretva pengével, vagy közönséges bugylibicskával.

Közönséges eszközökkel bámulatraméltó alkotásokat produkálnak ezek. S mellettük egyszerű, fakorongon kiformázott, mesebeli kerámiák valóságos garmadái káprázatják a szemet s álomszerű hímzések, bábúk, játékok, szövöttesek.

Az idei budapesti Szent István hétnek ez a művészeti attrakciója sokáig felejthetetlen fog maradni.

„Utazás és Idegenforgalom"

Bársony Oszkár, az IBUSz vezérigazgatója a Magyar Cobden Szövetségben előadást tartott, amely annak idején széleskörű érdeklődést keltett. „Utazás és idegenforgalom tegnap, ma és holnap" cím alatt foglalta össze mondanivalóit, amelyek most a Cobden-könyvtár 72. sz. című füzetében is napvilágot láttak. Bársony sokévi személyes tapasztalásain kívül az egész idegenforgalmi irodalom kimerítő ismeretével tárja föl azt, hogy mit értünk idegenforgalom alatt, miből lesz az, mi a szerepük benne az utazási irodáknak, mi a belföldi vándorforgalom jelentősége, a cserevonatok, a zárolt pengők, az utazási pengő-csekkek fontossága. Gondosan csoportosítja érveit, amikor rámutat arra, hogy az idegenforgalomnak szabad utat kell biztosítani. Aztán a propaganda hasznosságát, módszereinek alkalmazását, végül pedig az idegenforgalmi statisztikát és a belőle levonható konzekvenciákat tömöríti. Az elolvasásra, sőt tanulmányozásra érdemes füzet Bársonynak már negyedik megjelent studiuma.

A vendéglátás művészete

Gasztronómiai és irodalmi nézőpontból egyformán élvezetes új könyv „A vendéglátás művészete", de a mi külön idegenforgalmi szempontunkból is nagyon tanulságos. *Gundel* Károly vendéglősmestert, aki a maga foglalkozásának egyik legrégibb, patricius-családjából származik, fölkérte egy kiadóvállalat, hogy írjon szakcikket olyan könyv számára, amelyet Karinthy Frigyes állít össze a vendéglátásról. Gundel alapos munkát végzett és akkora anyagot gyűjtött össze, hogy nem fért bele a tervezett kis műbe, hanem külön könyv lett belőle.

Világjárta ember a szerző, aki iskolában és életben sokat tanult Európa számos országának területén, művelt ember és szakmájának egyik abszolút tekintélyű vezérférfia, de különös zamatot, egészen máshová tartozó ritka tulajdonságot ad könyvének, elsősorban az a keresetlen kedvesség, amivel az anyagot föltálalja. Mintha annak a Mikszáthnak joviális szelleme irányítaná tollát, aki ott az Akadémia mellett, a régi jó István-szállóban élvezte még a néhai derék öreg Gundelnek remekeit.

Bennünket kiváltképpen a könyv történelmi része érdekel. Aki ezt végigolvassa, az könnyebben megérti, hogy a válogatós külföldiek is miért lelkesednek annyira az *igazi* magyar ételsorért, amelynek megvan a maga külön történelmi fejlődése, finomodási és izesedő-módja. Nemzeti ételeink, és boraink, persze elsősorban a királyok bora és a borok királya: a tokaji históriájából ismeretes adatokkal is szolgál a könyv.

Ami a jelent illeti, a józan, rikító túlzást mellőző úri fölfogás szabályait tárja itt föl a vendéghívás, a terítés, a mindenfajta étkezés tudnivalóival, amellett számol a mai gazdasági helyzet következményeivel is. Elszállt évtizedek boldog kulináris és társadalmi eseményeit idézi föl a könyv végén eredetiekről reprodukált étlapok, meghívók sora. Gundel könyve a Gasztronómiai Könyvtárban jelent meg, amelyet a régi történeti adatok tudós kutatója, Ballay Károly és Gundel Károly szerkesztenek. Minden jobb könyvesboltban kapható.

KÜLFÖLDIEK BUDAPESTEN

A MÁV bécsi Menetjegyirodájának utazásai

Az Államvasutak Hivatalos Menetjegyirodájának bécsi képviselete fontos új utazásokat szervez, még pedig nemcsak bécsi, hanem más országból való résztvevőkkel is, úgy vidéki, mint budapesti programmal. Megtette az előkészületeket egy *kultúrvonat* érdekében, amely Bécsből Szegedre érkezik. Az ember tragédiájának szabadtéri előadásai alkalmával, augusztus közepén, alkalmasint *11. és 12-én* (szombat-vasárnap). Ehhez legalább 400 személy kell, hogy induljon. — Szent István hetében, *augusztus 18—20-án,* újabb társasutazás lesz Bécsből Budapestre.

Az utána következő szombat-vasárnap, *augusztus 25—26-án* másik társas utazás következik a Balaton: Földvár, Füred, Kenese és Siófok bemutatásával.

Holland társaság érkezik Amsterdamból augusztus 25-én, szombaton.

Folyik a szívós agitáció őszi utazások érdekében is. Még nem bizonyos, hogy szeptemberben honnan és hányan jönnek, de már teljes mértékben számítani lehet annyira, hogy *szeptember 29-étől október 2-ig* itt lesz a *Heimvehr* különvonata, amely 1000—1200 személyt hoz különböző kategóriákból.

Eddig legnagyobb attrakció volt a tavalyi, két különvonat, amely 1876 személyt hozott 14 Pullmann-kocsin, sok autón és hajón. *Októberben* a különvonat monstre-utazás megismétlését tervezik, ugyancsak az *osztrák-magyar válogatott futballmérkőzésre.*

Mutatkozik a bécsi iroda *Balaton*-propagandájának a hatása is. Naponta 40—50 érdeklődő fordul meg a Máv. bécsi menetjegyirodájában és közülük 15—20 tényleg el is utazik a Balaton mellé. Ez a szám a Székesfőváros bécsi irodájának adataival együtt most már rendszeres szaporodást mutat.

Laemmle, a filmvezér

Karl *Laemmle,* az amerikai Universal-filmgyár elnöke Bécsbe érkezett. Nagy tervei vannak Közép-Európában. Miután az amerikai országokban a német filmet mostanában bizonyos ellenszenvvel fogadják és az utóbbi időben nem is igen szereznek meg Amerikában német produktumot, Laemmle meg akarja teremteni elsősorban Bécsben, de *Budapesten* is az exportképes középeurópai filmgyártást. Ezért alkalmasint Budapestre is eljön.

R. H. Massey

Többheti tartózkodásra érkezett ide Anglia egyik legkiválóbb színésze, R. H. *Massey.* Odahaza legjelentősebb alakítása a *Hamlet.* Azonkívül rendező és színházigazgató is. Már több magyar munkát vitt az angol közönség elé, most pedig magyar szerepet játszik el maga is *Szép* Ernő *The Gold Watch* (Aranyóra) című darabjában.

Tehir pasa

Többheti tanulmányút hozta Budapestre Mohammed *Tehir* pasát, aki *I. Fuad* egyiptomi király nővérének, *Anina* hercegnőnek fia és elnöke úgy az egyiptomi automobil clubnak, mint a központi *idegenforgalmi szervezetnek.* Tehir pasa hatheti tartózkodás után kijelentette, hogy az egyiptomiak számára Budapestet gyógyforrásaival, kellemes éghajlatával, zenei és sportoló alkalmaival, modern szállóival nagyon alkalmasnak tartja egyiptomiak nyári üdülésére.

Rev. Joy

Rev. Charles Robert *Jou,* az Amerikai Unitárius Szövetség ügyvezető alelnöke Budapestre érkezett. Elsősorban az Amerikai Unitárius Misszióház ügyeivel foglalkozik itt. Magyarországról Erdélybe megy, az unitárius egyház ősi fészkébe, majd Kopenhágába, az unitárius világkongresszusra. Nálunk megtekintette a kultúrális intézményeket.

Híres művészek

Most már csakugyan „divatba" jött Budapest a világ művészei közt is. Nem csupán akkor látogatnak el, ha az Operában vagy hangversenyen vendégszerepelnek, hanem egyedül üdülés végett is. A dunaparti nagy szállókban, a Margitszigeten, a Svábhegyen, a Gellért-szállóban és másutt szépszámú külföldi művész és író lakik. A székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala és az Idegenforgalmi Szövetség ellátja őket nívós illusztrált ismertetőkkel és élőszavas informálásról is gondoskodik. Az új budapesti **autócarokat** művészkörök is nagyon megkedvelték. Legutóbb Friedl *Schuster* bécsi operettprimadonna és férje: *Petrovich* Szvetiszláv, továbbá Gustav *Fröhlich*nek egész csoport barátja, valamint képzőművészek és írók Európa minden részéből jöttek Budapestre. Innen több, mint húszan mentek a Balatonhoz.

Guarnieri karmester

Antonio *Guarnieri,* az ismert olasz karmester, a milánói Scala egyik dirigense, a jövő szezónban vezényelni fog egy hangversenyt *Budapesten.* Most történt meg az erre vonatkozó megállapodás.

Gilbert Miller

Amerika és Anglia legnagyobb színházi producere megint Budapestre érkezett, hogy megállapodjék *Molnár* Ferenccel *A trieszti leány* című új darabjáról. Ennek angliai és amerikai előadási, valamint filmezési jogait még a kéziratból szerezte meg. Millerrel együtt több amerikai „luxusutas" érkezett ide.

Ujabb nagy utascsoport érkezik Hollandiából

Az utóbbi időben nemcsak Bajorország területén szervez utazásokat a Müncheni Magyar Idegenforgalmi Iroda, hanem gondos kísérletet tett Hollandiában is. Ez az első kísérlet a mai viszonyokhoz képest nagyon jó eredménnyel bíztat. A széleskörű propaganda nyomán Hollandia számos városából olyan nagyszámú utas jelentkezett, hogy már július 20-ika körül lezárták a jelentkezéseket a különvonatra. Körülbelül 350 hollandi érkezik hozzánk, akik öt napig fognak itt tartózkodni.

LITVÁN MŰVÉSZEK

Antanina *Dambrauskaité,* a kaunasi nemzeti színház legkiválóbb énekesnője Budapestre érkezett a színház rendezője, Stasis *Pilka* társaságában. Régi litván népdalokat énekelt a budapesti rádióban. Viszont több magyar népdalgyűjteményt nézett át, hogy műsorába vehessen belőlük.

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL KÖNYVTÁRA

KÜLFÖLDI LAPOK RÓLUNK

A DE TELEGRAAF és még egész sor hollandi napilap közölt mostanában cikkeket Magyarországról. Ismételten a legnagyobb szimpátiával. A többi közt dr. Felix Rutten Hilversum vezető lapjában „Brieven uit Hongarije" címmel már az ötödik egész oldalas cikket közli VI/30-án. Az utolsó cikk alcíme: „Eljen Holland" és valósággal meghatóan beszél azokról a kapcsolatokról, amelyet a hollandiai magyar gyermeküdültetés folyamán kifejlődtek.

A LE MONDE ILLUSTRE (Párizs) 3977-ik számában 197—8-ik oldalán Cecil Jorgefelice két teljes oldalt elfoglaló cikkét közli ezzel a címmel: „L'expectative d'un peuple". Részletesen ismerteti Budapest kultúrális és idegenforgalmi értékeit, majd a pusztáról és a magyar népről szól. Három nagy képet is reprodukál és ezek között a N o n! N o n! J a m a i s! jelszavú Trianon-ellenes kereszt képét.

A NEUES WIENER TAGEBLATT július 9-iki száma dr. Erényi Gusztáv tollából „Feuilleton Fremdenführer und Rosshirt" címmel hosszú tárcacikket közöl, amely a magyar föld értékeit a sablóntól elütő tiszta látással, a pusztára és csárdára vonatkozó elkopott frázisok nélkül ismerteti. Kifejti a többi közt, hogy ma már a híres magyar cigányzenét is, amelyre oly sok külföldi kíváncsi, mértéktartóbban és helyesebben mutatják be, mint azelőtt. A modern magyar zene irányítóiról Bartókról, Kodályról és Dohnányiról is érdekesen ír. Kritizálja a budapesti idegenvezetés mai módszerét és utal megváltoztatásának akadályaira is.

A LA NAZION BELGE (Bruxelles) VII/6-án igen hosszú cikket közöl Budapestről és Magyarországról, Ch. d'Ydewalle tollából. Budapesti és vidéki fényképeket is publikál nagyobbára történelmi méltatásban.

A THE CHICAGO TRIBUNE párizsi kiadása V 24-én érdekes cikket közöl Budapestről, illetve majdnem kizáróan a Margitszigetről. Egész anyagát az Idegenforgalmi Tudósító angolnyelvű fordításából vette át.

A „HEROLDO DE ESPERANTO" kölni hetilap VI/17-én közölte az „Idegenforgalmi Tudósító" cikkét a budapesti Liszt Ferenc ünnepi hétről. Ugyanebben a számban magyar írókról közöl hosszabb kedvező kritikát az 500 oldalas eszperanto nyelvű antologia megjelenésével kapcsolatban.

A BERLINGSKE TIDENDE (Koppenhága) VI/8-án „Ungarske Radereres Udstilling" címmel alapos cikkben méltatja azt a kiállítást, amelyet a magyar grafikusok rendeztek Hollandia után most Dániában is a kintélő Mester Jenő és különösen Bartha Ernő festőművész nagy fáradozásával. Közli a lap Bartha egyik legjobb képének reprodukcióját is. Azonkívül még öt dán napilapot kaptunk, amely a magyarok kiállításáról cikkeket közöl.

A NEUES WIENER TAGBLATT VI/24-én Budapest címmel nagyon dicsérő és igen hosszú cikket közöl a magyar főváros idegenforgalmi értékeiről, a kitünő magyar konyháról, a Margitsziget, a Svábhegy, a Gellért-szálló vonzó értékeiről.

Magyar írók és művészek külföldön

Milánó színházai, a „Scala" kivételével, nem tartanak nyári szünetet. A „Teatro Lirico"-ban most kezdi meg vendégszereplését a „Nuova compagnia italiana del teatro comico". Az új társulat műsorán két magyar darab is szerepel: *Szenes* Béla *„Gazdag lány"* című vígjátéka, amelynek olasz címe „Una sposa molta ricca" és *Pekár* Gyula *„Kölcsönkért kastély"*-a, amely Luigi Bonelli olasz adoptálásában „Canzone magiara" címet kapta.

Bécsben a Josefstädter Theater bemutatásra váró új darabjai között többnek a szerzője magyar vagy legalább is magyar nevü. Igy felsorolja a következőket: a *Fodor* „Navarrai Margit" című vígjátékából készült Ralph *Benatzky*-féle zenés darabot „Die Prinzessin von Navarra" címmel; *Bús Fekete* „Jóreménység foka" című vígjátékát; *Fodor* „Egy asszony hazudik" című drámáját; *Garai* „Egy gésa bérbeadó" című vígjátékát; *Járay* „Ping-Pong" című új komédiáját; *Fodor* és *Lakatos* (álnév alatt színrekerülő) színművét, a „Kerek asztal"-t.

Londonban mint rendező fog nemsokára bemutatkozni *Róbert* Jenő, volt berlini magyar színigazgató. *Klabund* „A krétakör" című drámájának előadását fogja rendezni.

Bécsben *Fodor* László „A legszebb házasság" című új vígjátéka, amelyet színpadon még nem mutattak be, már nemsokára filmre kerül. Négy Thimig fog szerepelni benne: Hugo, Helene, Hermann és Hans Thimig játssza a négy vezetőszerepét. Az apa és három gyermeke.

Londonban Doráti Antal karmester nagy sikerrel dirigált a Covent Garden operaházban. Sir Thomas Beecham mellett a világhírü orosz balett előadásait vezényelve. A kritika meleg elismeréssel ír orchester-vezetéséről.

Bécsben Leopoldine *Konstantin*-t, a Deutsches Volkstheater két új szerepre szerződtette a jövő szezónra. Első szerepe *Fodor* László „Dsungel" című új drámájában lesz, amelyet a magyar szerző Maugham egyik regényéből írt.

Párizsban az ottani filmegyesület vacsorát rendezett *Ábrahám* Pál tiszteletére, abból az alkalomból, hogy az idei filmzene-nagydíjat ő nyerte a *Búcsú az írógéptől* című filmhez írt betétszámaival és kísérőzenével.

Párizsban *Indig* Alfréd hegedümüvész, aki a berlini Symphonie Orchester első koncertmestere volt, újra megalakította az Indig-kvartettet és *Tritoru-Konzert* néven mutatkozott be. Öt párizsi hangverseny után belga, holland és olasz turné következik.

Uj Lengyel-film

Az Universal-filmgyár nemrég szerződtette Jacques Deval Francia írót, akinek két filmdarabot kell írni az amerikai gyár számára. Az egyik Marcel Pagnol „Fanny" című színműve, a másik pedig *Lengyel* Menyhértnek „Evelyn" című színműve, amely „Angyal" címmel több külföldi színpadon, így Londanban is színrekerült.

SCHULTZ PESTI FILMJE.

Fritz *Schultz* német színész-rendező, *Eszterházy* Ágnes, magyar származású német filmszínésznő férje Budapestre érkezett: ő rendezi *Szőke Szakáll új filmjét*, amely magyar és német változatban készül. *Bársony* Rózsi lesz mindkét nyelvü változat női főszereplője.

A Liszt-film

A *Hunnia*-filmgyár és a párizsi City-filmvállalat *Fantasie Hongroise* címmel az ősz folyamán filmet készít. A cselekmény *Liszt* Ferenc életéből vett epizódokat sorakoztat fel — mint már említettük — és ezeket színhelyük szerint *Budapesten, Párizsban, Bécsben* és *Lyonban* fogják felvenni. A film zenei igazgatásával *Hubay* Jenőt és *Ábrahám* Pált bízták meg.

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL KÖNYVTÁRA

MAGYARORSZÁG ISMERTETÉSE KÜLFÖLDÖN

UJABB OLASZ CIKKEK

A sokféle ismertetést, amely lapunkban az olasz sajtó bőséges magyarországi cikkanyagáról már többször beszámolt, új, értékes módon egészíti ki két jeles újságíró cikksorozata. Renato *Caniglia* az *Il Popolo di Roma*, G. Luciano *Mele* pedig az *Il Giornale d'Italia* hasábjain bocsátott közre az utóbbi időben változatos tartalmú beszámolókat. Előbbi különösen érdekes cikket írt június 19-én „Ungherese Garibaldino" cím alatt és június 24-én „Scoperta dell'antica Pécs" címmel az *Il Popolo di Romá*-ban, Signor Mele a magyar népéletről írt kedvesen „L'Amore Fra I Contadini Ungheresi" címmel az *Il Giornale d'Italiá*-ban.

Az *Idegenforgalmi Tudósító* szerkesztőségének helyszíni adatai alapján rendkívül érdekes cikket írt Mele az *Il Piccolo* június 27-iki számába két kép kíséretében „Una leggenda indiana sulle rive del grande lago ungherese" cím alatt *Rabindranath Tagore* balatonfüredi tartózkodásáról.

Eszperanto-előadás Magyarországról

*Stockholm*ban *Szilágyi* Ferenc dr. tartott eszperantó nyelvű előadásokat. Az egyiket „magyar népszokásokról", a másikat „Magyar kézimunka" címmel.

*Örnsköldsvik*ben *Czitrom* Tibor tartott több előadást vetített képekkel eszperantó nyelven „Magyarország és népe" címmel. Mindketten évek óta utaznak Svédországban és tartanak az eszperantó egyesületek rendezésében előadásokat Magyarországról. Czitrom az utolsó 3 év alatt 4 országban 60 előadást tartott eszperantó nyelven Magyarországról.

*Götland*ban a *„Roma Esperanto-klub"*-ban bemutatták a cserkész eszperantó-kör által kiküldött vetítettképeket Budapestről, a Balatonról és a Hortobágyról nagy tetszés közepett.

Baghy Gyula eszperantista író *Alkmar* holland városban előadást tartott 300 főnyi közönség előtt eszperantó nyelven Budapestről és a magyar kultúráról. Több holland egyesületben a magyar irodalomról tartott előadásokat.

A Hungáriafilm útja

Hágából jelentik: A Hungária című hangosfilm első hollandi bemutatója előtt *Pierson* magyar főkonzul beszédet mondott Magyarországról és a magyar-holland barátságról. Majd lepergették a filmet, amely mély hatást tett.

Madách Romániában

Bukarestből érkezett diplomatától kaptuk azt az értesítést, hogy *Goga* Octavián lefordította *Az ember tragédiáját* és a magyar remekmű november, vagy legkésőbb december havában színrekerül *Bukarest* legnívósabb színházában.

AMERIKAI LAP MAGYAR ÉPITŐKRŐL

Hosszú, képes fejezetet közöl a modern magyar építőművészetről a legnagyobb amerikai építészeti folyóirat, a *The Architectural Forum*. Bevezető cikkében ezt írja:

— A magyarok nagy szabadsággal, sőt lendülettel építenek. Szeretik *a nagy méreteket*, mert a magyar szemek hozzászoktak a puszta végtelen távlataihoz. Ha a magyarok lovardát építenek, az a ló apoteozisa lesz, ha vásárcsarnokot építenek, eltörpül mellette a Duna. Alföldi emberek: természetes tehát, hogy legújabb nagy szállodájukat legmagasabb hegycsúcsukra építették. Jó közgazdák; arra tanították építészeiket, hogy a gazdaságosság és a szépség együtt járnak. Megvan bennük a lovasember természetes kiegyensúlyozottsága.

A lap ezután részletes leírással és sok fényképpel, tervrajzzal ismertet hét új magyar épületet: *Kotsis* Iván balatonboglári modern templomát, *Csonka* László és *Miskolczy* László Kékesszállodáját, *Révész* Zoltán modern óvódaépületét, *Hajós* Alfréd margitszigeti fedett úszodáját, *Münich* Aladár új vásárcsarnokát, *Lauber* László lakóházát, *Paulheim* Ferenc új lovardáját. Elismeréssel ír a lap valamennyi magyar épületről.

Laur professzor dicsérete

A mezőgazdasági kongresszuson itt tartózkodott a világ egyik legnagyobb agrárpolitikusa, Ernest *Laur* svájci professzor, a Commission Internationale d'Agriculture elnöke, aki a következőket mondotta:

— Apám annak idején a Zselénszky-birtokon jószágigazgató volt Ujaradon. Én városban nőttem fel és sohasem lett volna belőlem gazdasági professzor, ha nem hallottam volna mindig apámtól a magyar kukoricaföldeket, a mezőgazdaságot és azok termékeit dícsérni. Öt évvel ezelőtt felkerestem Szederlakot, azt a helyet, melyről mindig azt mesélte apám, hogy a Zselénszky-birtok mellett feküdt és ugyanazt a svájci nyelvet beszélik ott, mint én. E falu lakossága 200 év óta él itt, megtartotta nyelvét és szokásait, népviseletét, sőt a mi régi svájci dalainkat is hallottam itt énekelni. Az, hogy egy nép idegen országban, két évszázadon át megtarthatta nyelvét és szokásait, jellemzi, *milyen nemes és vendégszerető volt a régi Nagy-Magyarország!*

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL KÖNYVTÁRA

Madách Norvégiában

Az *Aftenposten* (Oslo) nagy, három hasáb terjedelmű, két képpel — Madách arcképével és egy jelenet reprodukciójával — díszített tanulmányt közöl „Az ember tragédiájá"-ról és bécsi előadásairól. *„Menneskehetens Tragedie"* a cikk norvég címe („Az emberiség tragédiája") és Axel *Thorstad* Madách művéről a legnagyobb magasztalással ír. Kiemeli, hogy Madách mennyire magyar és mennyire eredeti szellem. „A darabnak" — írja többi közt — „kétségtelenül több köze van a bölcselethez, mint a színházhoz, mint alkotás azonban kétségtelenül a világirodalom egyik legjelentékenyebb terméke. Mint költői alkotás: a magyar irodalomtörténet egyik legelső remeke; a magyar lélek legbüszkébb hozzájárulása a világirodalomhoz... Monumentális a felépítésében és *ma olyan az aktualitása, amilyenről a szerző nem is álmodhatott a maga idejében.* Olyan problémákat vet fel, amelyeknek megoldása a mi korunkra vár és stílusa is, rövid képekre való szaggatottságával valójában *a mi korunk stílusa.*"

A puszta — eszperantóul

Az összes fontosabb eszperantó lapok kedvezően számoltak be a Debrecenről és Hortobágyról megjelent színes és képes eszperantó nyelvű prospektusról. Ujabban a dán, finn és szlovák idegenforgalmi irodák és Rio de Janeiro adtak ki képes eszperantó nyelvű prospektust.

MAGYAR MŰVÉSZET LITVÁNIÁBAN

A minap Budapesten járt *Stasis Pilka* kaunasi színész-rendező elmondta, hogy Litvánia nemzeti színházában színrekerült *Molnár* Ferenc *Vörös malom* és *Játék a kastélyban* című darabja, most pedig *Zilahy* Lajos *Süt a Nap* című játékának előadását tervezi. Nemrég *Hubay*-hangversenyt is rendeztek Kaunasban és egy-két magyar művész állandóan vendégszerepel ott.

Magyar kiadásunk kéthetenként jelenik meg.

Szerkesztőség:
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 73
TELEFON: 26-4-60 (MÁV IGAZGATÓSÁG)

A kiadásért és szerkesztésért felelős
MIKLÓS ELEMÉR dr.

Szerkeszti
TÁBORY KORNÉL

ifj. Kellner Ernő Budapest, V., Csáky-u. 10 80505